

Τραγουδώντας για την Ειρήνη και σωπαίνοντας για τον ουκρανικό πόλεμο
Δίκαιη η αγανάκτηση για την εισβολή, όχι όμως επαρκής για την εξήγησή της και το τί μέλλει γενέσθαι.

Δρ. Χρήστος Ζιώγας, Αρθρογράφος

Διδάσκων Διεθνείς Σχέσεις στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Παν/μιου Αιγαίου και εντεταλμένος Λέκτορας στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων

Ο Πόλεμος στην Ουκρανία συμπλήρωσε ένα μήνα επιχειρήσεων, προκαλώντας ήδη εκατόμβες νεκρών, αναρίθμητους πρόσφυγες, καταστροφές των υποδομών και ανθρωπιστική τραγωδία στη χώρα, οι πληγές της οποίας θα χρειαστούν πολλά έτη για να επουλωθούν. Δυστυχώς φαντάζει πολλή δύσκολη η αποκατάσταση του status quo ante ή η αμοιβαία αποδεκτή επίλυση του προβλήματος.

8 Μαρτίου 2022: Ουκρανοί μουσικοί σε οχυρό που έχουν φτιάξει στην Οδησό
ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία -η οποία επ' ουδενί λόγω δεν ήταν η πρώτη στην Ευρώπη μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου- εκτός από τα προαναφερθέντα, **ενεργοποίησε και το ίδιο της τη φυλή: τον ακραίο διαφορισμό της ελληνικής κοινωνίας επί ενός γεγονότος ιστορικού ή επίκαιρου.**

Η αρχική αντιπαράθεση σχετικά με τους υπαίτιους του πολέμου οξύνθηκε επ' αφορμή προγραμματισμένης συναυλίας στην Αθήνα με κεντρικό θέμα την Ειρήνη. Η αποφυγή οποιασδήποτε αναφοράς στα τραγικά γεγονότα στην Ουκρανία θεωρήθηκε από τους επικριτές της εκδήλωσης ως προσπάθεια των διοργανωτών να εξισώσουν τη Δύση με την Ρωσική Ομοσπονδία, σχετικά με τον επιμερισμό της ευθύνης για τον εν λόγω πόλεμο.

Εκ πρώτης μία μουσική συναυλία με σκοπό την προαγωγή της Ειρήνης μόνο κατακριτέα δεν μπορεί να είναι -ούτε αποτελεσματική ως προς τον ονομαστικό της στόχο, αλλά δεν εξετάζουμε αυτό στην συγκεκριμένη περίπτωση- παρά ταύτα προκλήθηκε πολιτική αντιπαλότητα σχετικά με τα κίνητρα των καλλιτεχνών που την διοργανώνουν.

Θεωρητικά λοιπόν υπάρχει στην ελληνική κοινωνία μια αφετηριακά κοινή παραδοχή αποστροφής για την προσφυγή στην ένοπλη βία, επί του πρακτέου ο πόλεμος στην κοντινή μας Ουκρανία δημιούργησε μία ακόμη εγχώρια αντιπαράθεση. Σύμφωνα με τους επικριτές, οι διοργανωτές πίσω

από το αντι-ιμπεριαλιστικό τους σθένος αποκρύπτουν επιδιώξεις άμβλυνσης των ευθυνών των μεγάλων δυνάμεων που εμπλέκονται στον πόλεμο, συνιστώντας η εν λόγω δράση κυρίως πράξη εξομοίωσης και ιδεολογικής καθομολογήσεως.

Εν γένει, **κάθε πράξη ή παράλειψη (οφείλει να) κρίνεται στην συγκυρία που λαμβάνει χώρα**. Πριν μερικούς μήνες στην Αθήνα ένοικος πολυκατοικίας βίασε εργαζόμενη, η οποία ήταν υπεύθυνη για την καθαριότητα. Οι εύλογες διαδηλώσεις διαμαρτυρίας που ακολούθησαν δεν εξυμνούσαν τον Έρωτα, **καταδίκάζαν** την αποτρόπαια πράξη κι όλα τα κίνητρα, που σύμφωνα με τους/τις διαδηλωτές/τριες την προκάλεσαν. **Επίσης το 1999 όταν ξεκίνησαν οι βομβαρδισμοί στη Σερβία οι αντίστοιχες συναυλίες και διαδηλώσεις στρέφονταν κατά της Ατλαντικής Συμμαχίας και των Ηνωμένων Πολιταίων, δεν ήταν γενικώς και αορίστως υπέρ της Ειρήνης.**

Στον αντίποδα γίνεται αφόρητη η επικοινωνιακή διαχείριση του πολέμου στην Ουκρανία και η εξιδανίκευση ενός πολιτικού, ο οποίος αν μη τι άλλο απέτυχε να αποτρέψει την ρωσική εισβολή, ενώ για την πολιτική του επιβίωση επαφίεται στον ηρωισμό των συμπολιτών/ων του και τα συμφέροντα των δυτικών κρατών.

Ο ουκρανικός λαός είναι άξιος απέραντου σεβασμού για το θάρρος, την ανιδιοτέλεια και τον ηρωισμό που επιδεικνύει, ο Πρόεδρος του όχι τόσο. Εν γένει αποτυπώνεται μία δυστοκία πρόσληψης της κρίσης στην Ουκρανία πέραν της καθολικής καταδίκης της ρωσικής πλευράς. **Δίκαιη η αγανάκτηση για την εισβολή, όχι όμως επαρκής για την εξήγησή της και το τί μέλλει γενέσθαι.**

Είναι γεγονός αναντίρρητο πως η Ρωσία παραβίασε το διεθνές δίκαιο και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, όμως **είναι χρήσιμο -και απαραίτητο για όσους διεθνολογούν- να εξεταστούν τα αίτια που προκάλεσαν την ρωσική εισβολή**. Επιγραμματικά, όταν κάποιος προσπαθεί να αιτιολογήσει μια πράξη, δηλαδή να ερμηνεύσει γιατί έγινε, δεν σημαίνει πως την δικαιολογεί, ότι καλώς έγινε. Από την κριτική δεν ξέφυγε ούτε ο διακεκριμένος Αμερικανός Καθηγητής των Διεθνών Σχέσεων **J. Mearsheimer**.

Κάνοντας ορισμένες αναγωγές σχετικά με κυρίαρχες αιτιάσεις επί των συγκεκριμένων γεγονότων, διερωτάται κάποιος πώς είναι δυνατόν πολλοί από όσους εκθειάζουν σήμερα τον πατριωτικό αγώνα των Ουκρανών, τις τελευταίες δεκαετίες μυκτηρίζουν το πατριωτικό αίσθημα των συμπολιτών/ων μας, τόσο για τα συγκαιρινά όσο και για τα προγενέστερα.

Η αντίφαση λεγομένων και παραδοχών γίνεται εντονότερη αν αναλογιστούμε ότι ο ελληνισμός διαχειρίζεται τις τελευταίες δεκαετίες τον διαρκώς εντεινόμενο **τουρκικό αναθεωρητισμό και ακολούθως συνομιλούμε με έναν ηγέτη που βρίσκεται πολιτικά εγγύτερα στον Ρώσο Πρόεδρο, με τον οποίο -σύμφωνα με κυρίαρχες αντιλήψεις- οφείλουμε να έχουμε ανοικτούς διαύλους επικοινωνίας σε κάθε περίπτωση**. **Αναρωτιέται ο κοινός νους: ο Ουκρανός Πρόεδρος δεν είχε ανάλογη υποχρέωση;**

Κλείνοντας προσπαθώ να φανταστώ, μετά τον Πόλεμο στην Ουκρανία και την στάση της Δύσης, **με ποια επιχειρήματα -πέραν της ισχύος- θα επιχειρήσουν να πείσουν (sic) τον επόμενο Κύπριο Πρόεδρο ώστε να συναινέσει στην παύση της Κυπριακής Δημοκρατίας** -στα πλαίσια ενός ακόμη σχεδίου «επίλυσης» του Κυπριακού- τώρα που η μεταεθνική ειμαρμένη παρέμεινε στη σφαίρα του επιθυμητού αλλά ανέφικτου και [οι δημοκρατίες δηλώνουν πως θα αντεπιτίθενται εναντίον των όπου γης αυταρχικών ηγετών;](#)